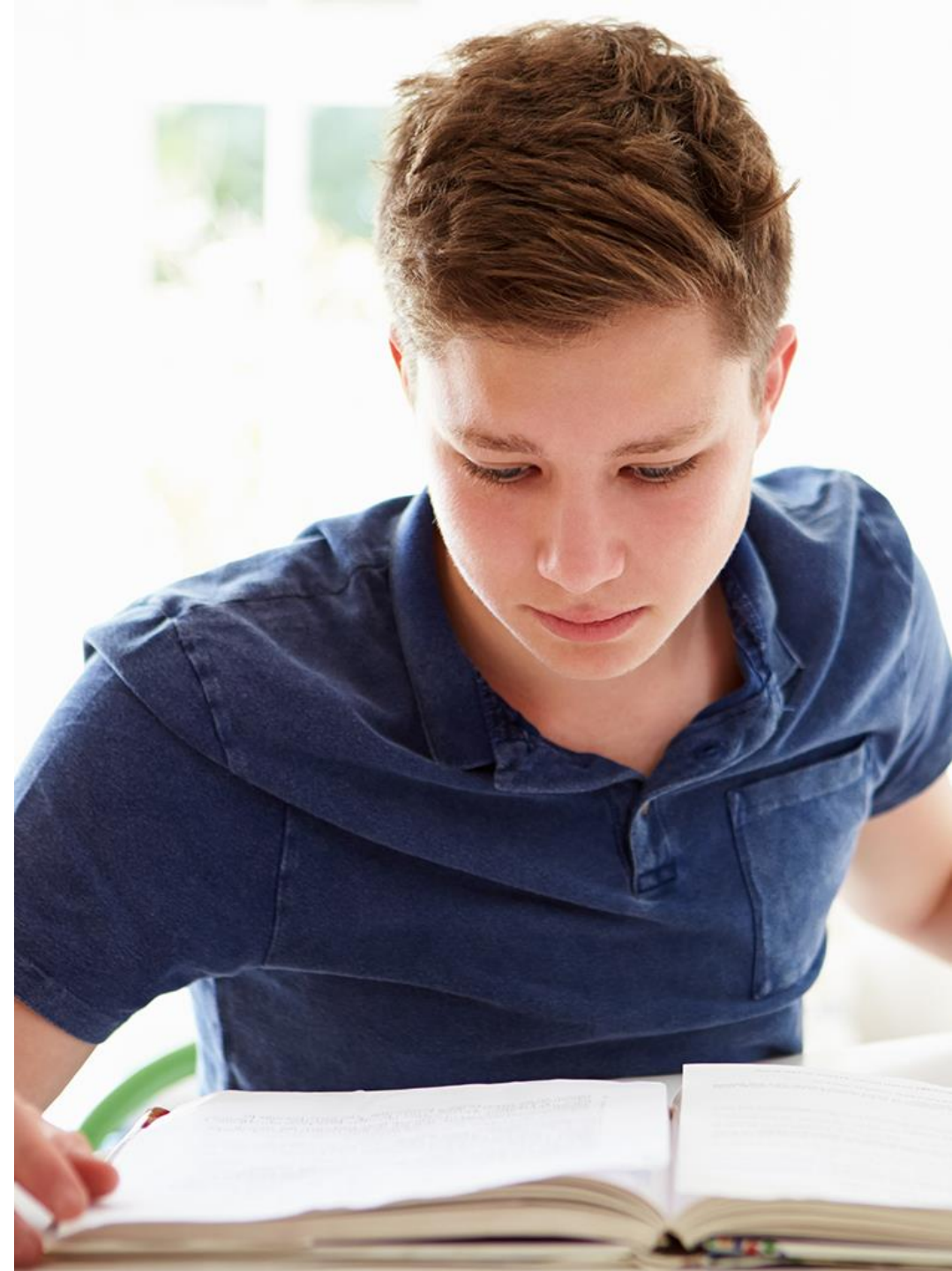

Oppivelvollisuuden laajentaminen – tietopaketti

Helsinki

Mikä on oppivelvollisuuden laajentamisen tavoite?

- Jokainen **nuori suorittaa toisen asteen** koulutuksen. Työllistyminen edellyttää nykyisin vähintään toisen asteen tutkinnon suorittamista.
- Turvata jokaiselle nuorelle elämässä ja yhteiskunnassa tarvittava osaaminen ja sivistys.
- Edistää nuorten mahdollisuutta **yhtenävertaisina** kehittää itseään tarpeidensa ja kiinnostuksen kohteidensa mukaisesti.
- Kasvattaa koulutuksellista **tasa-arvoa** ja **yhtenävertaisuutta** sekä lasten ja nuorten **hyvinvointia**.

Oppivelvollisuus laajenee – Nuoren on jatkettava opiskelua peruskoulun jälkeen

Uusi oppivelvollisuuslaki astui voimaan 1.8.2021.

- Lakiin kuuluu velvoite **hakeutua ja jatkaa** toisen asteen koulutuksessa.
 - Eli kaikkien yhdeksäsluokkalaisten (ja päättövaiheessa olevien oppivelvollisten vuosiluokkaan sitomattoman opetuksen oppilaiden) on hakeuduttava keväällä 2022 jatko-opintoihin ja aloitettava opinnot syksyllä 2022.
- **Oppivelvollisuus päättyy**, kun nuori täyttää 18 vuotta tai kun hän tätä ennen suorittaa toisen asteen tutkinnon.
 - Huom.! **Perusopetuksen** suorittaminen päättyy edelleen viimeistään sen vuoden kevätlukukauden päättyessä, kun oppilas täyttää 17 vuotta.
- Painavasta syystä oppivelvollisuus voidaan keskeyttää nuoren tai hänen huoltajansa hakemuksesta määräaikaisesti
 - Esim. sairaus tai vamma, äitiys- isyys- tai vanhempainvapaa
 - Jos oppivelvollisen sairaus tai vamma eivät mahdollista opintojen suorittamista erityisjärjestelyjenkään avulla, voidaan oppivelvollisuus keskeyttää toistaiseksi

Oppivelvollisuus laajenee – Nuorella on hakeutumisvelvollisuus peruskoulun jälkeen

- Keväällä 2022 on vain **yksi yhteishaku** peruskoulun jälkeisiin koulutuksiin, joita ovat:
 - Lukiot ja ammatilliset oppilaitokset
 - Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus
 - Vaativana erityisenä tukena järjestettävät ammatilliset koulutukset
 - Kansanopistojen vuoden kestävät linjat
- Yhteishaussa voi hakea **seitsemään hakukohteeseen**. Oppilaan **täytyy hakea** ainakin yhteen kohteeseen.
- Peruskoulun velvollisuus on antaa oppilaalle ohjausta valintojen tueksi.

Huoltajan valvontavastuu

- Oppivelvollisen nuoren huoltajan tai muun laillisen edustajan tulee huolehtia siitä, että nuori **suorittaa** oppivelvollisuuden (OVL 22§).
- Huoltajan on huolehdittava myös siitä, että oppivelvollinen **hakeutuu** perusopetuksen jälkeisiin opintoihin (hakeutumisvelvoite).
- Valvontavastuu **päätyy** oppivelvollisuuden päätyttyä eli kun nuori täyttää 18 vuotta tai suorittaa toisen asteen tutkinnon.

Peruskoulun vastuulla on ohjata ja valvoa hakeutumista

- **Ohjaa ja valvoo**, että nuori hakeutuu perusopetuksen jälkeiseen koulutukseen ennen perusopetuksen viimeisen vuosiluokan päättymistä.
- **Tarkastaa**,
 - saako nuori peruskoulun päättötodistuksen
 - onko nuori saanut paikan yhteishaun tulosten julkaisemisen jälkeen.
 - ottaako nuori opiskelupaikan vastaan (viimeistään 30.6.2022)
 - onko nuori aloittanut koulutuksessa elokuussa.
- **Otaa yhteyttä ja ohjaa** nuorta, jos nuori ei saa opiskelupaikkaa tai ota opiskelupaikkaa vastaan.
- **Ilmoittaa** viime kädessä asuinkunnalle, mikäli nuori ei ole aloittanut koulutuksessa elokuussa.
- **Perusopetuksen järjestäjän valvontavastuu** päättyy, kun toisen asteen koulutuksen järjestäjän valvontavastuu alkaa.

Oppivelvollisuuden suorittaminen

- Oppivelvollisuutta voi suorittaa
 - Pääsääntöisesti **lukiokoulutuksessa** tai **ammattillisessa koulutuksessa** (myös oppisopimuskoulutus)
 - Tutkintokoulutukseen **valmentavassa koulutuksessa** (TUVA) syksystä 2022 alkaen
 - **Kansanopistojen** pitkillä linjoilla
 - Työhön ja itsenäiseen elämään **suuntaavassa opetuksessa** (TELMA)
- Mikäli ei ole saanut peruskoulun päättötodistusta, voi jatkaa aikuisten perusopetuksessa. Näissä tilanteissa apua ja ohjausta saa Ohjaamosta.

Tutkintotavoitteiseen koulutukseen valmistava opetus (TUVA)

- Syksystä 2022 lähtien aiemmat peruskoulun nivelvaiheen koulutukset (VALMA, LUVA, kymppiluokat) korvaa **TUVA**:
 - vahvistaa valmiuksia hakeutua lukiokoulutukseen tai ammatilliseen tutkintokoulutukseen
 - selkeyttää suunnitelmia jatko-opintojen ja työelämään liittyvien toiveiden ja tavoitteiden suhteen
 - vahvistaa edellytyksiä opiskella ja saavuttaa ylioppilastutkinto tai ammatillinen tutkinto
 - Opiskelijalle laaditaan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma ja tarvittaessa erityisen tuen suunnitelma
 - Opintoaika enintään yksi vuosi (38 viikkoa)
- **Mahdollisuus kokeilla** sekä ammatillisia että lukio-opintoja ja korottaa perusopetuksen arvosanoja.

Aikuisten perusopetus

Uuden oppivelvollisuuslain myötä **17 vuotta** täyttävät tai täyttäneet nuoret, joilla ei ole peruskoulun päättötodistusta, **eivät voi jatkaa** peruskoulussa.

- **Opinnot** voi saattaa **loppuun** aikuisten perusopetuksessa.
- Esimerkiksi Helsingin aikuislukiolla on oma aikuisten perusopetuksen ryhmä oppivelvollisuusiän ylittäneille nuorille.
- Tukea hakeutumiseen saa oman peruskoulun **oppilaanohjaajalta** ja **Ohjaamosta**.

Helsingin aikuislukion aikuisten perusopetus

- Kun opiskelija hakeutuu aikuisten perusopetukseen, hänen osaamisensa kartoitetaan ja aiempi osaaminen hyväksiluetaan mahdollisimman pitkälti.
- Jokaiselle opiskelijalle tehdään henkilökohtainen opiskelusuunnitelma.
- Aikuisten perusopetuksen **hakuaika alkaa toukokuun alussa ja jatkuu koko kesän ajan.**

Muut aikuisten perusopetusta tarjoavat oppilaitokset

- Uudellamaalla aikuisten perusopetusta tarjoavat myös seuraavat oppilaitokset:
 - Eiran aikuislukio
 - Helsingin aikuisopisto
 - Suomen Diakoniaopisto
 - Töölön yhteiskoulun aikuislukio
 - Omnia
 - Keuda
 - Järvenpään seurakuntaopisto
 - Vantaan aikuisopisto
- Eri oppilaitoksilla on eri hakuajat ja hakumenetelmät.
- Ajantasaisin tieto on oppilaitosten internet-sivuilla.

Nuori saa ohjausta peruskoulun jälkeen

- Jos nuori **ei saa paikkaa yhteishaussa**, peruskoulun oppilaanohjaaja antaa hänelle ohjausta myös kesäaikana ja ohjaa jatkuvaan hakuun.
- Elokuussa peruskoulu on edelleen vastuussa nuoren ohjauksesta, kunnes nuori on aloittanut toisen asteen oppilaitoksessa tai muussa oppivelvollisuuskoulutuksessa.
- Kun opiskelija aloittaa toisen asteen tai nivelvaiheen koulutuksen, **vastuu** opiskelijan ohjauksesta, tuesta ja valvonnasta siirtyy kyseiselle **koulutuksen järjestäjälle**.
- Jos nuori on vielä syksyllä ilman opiskelupaikkaa, hänen tukemisensa siirtyy asuinkunnan **Ohjaamolle**, josta saa ohjausta ja apua seuraavien askelten ottamiseen.

Asuinkunnan ohjaus- ja valvontavastuu

- Asuinkunnalla on velvollisuus **viime kädessä** ohjata ja valvoa oppivelvollisuuden suorittamista syksystä alkaen.
 - Peruskoulu ilmoittaa asuinkunnalle nuoren tiedot, joka on vielä syksyllä ilman opiskelupaikkaa.
 - Asuinkunta selvittää peruskoulun ilmoituksen perusteella nuoren tilanteen ja antaa nuorelle ohjausta.
- Asuinkunnan velvollisuus on **viime kädessä** osoittaa oppivelvolliselle opiskelupaikka soveltuvassa nivelvaiheen koulutuksessa:
 - Syksyllä 2022 tämä tarkoittaa uutta tutkintotavoitteiseen koulutukseen valmistavaa opetusta (TUVA), joka **korvaa** vanhat nivelvaiheen koulutukset (lisäopetus, VALMA, LUVA).

Asuinkunnan ohjaus- ja valvontavastuu

- **Peruskoulut ohjaavat** nuoria jatko-opintoihin elokuun loppuun asti. Ne nuoret, jotka ovat vielä tämän päivän jälkeen ilman opiskelupaikkaa ilmoitetaan asuinkunnan ohjaukseen.
- Helsingissä asuinkunnan ohjauksesta vastaa Ohjaamon oppivelvollisuuden ohjaustiimi. Saatuaan ilmoituksen peruskoululta, tiimin työntekijät selvittävät nuoren tilanteen ja antavat nuorelle ohjausta opintoihin ja tarvittaessa muihin palveluihin.
- Jos nuori ei itse hakeutumalla onnistu saamaan opiskelupaikkaa, hänelle osoitetaan paikka TUVA-koulutuksessa.
- Ohjaamon ohjaustiimi **ohjaa**
 - Kotiopetuksessa olevia nuoria
 - Nuoria, jotka ovat ilman koulu- tai opiskelupaikkaa

Ohjaamon yhteystiedot:

- Opinto-ohjaaja ja tiimimestari **Sanna Myöhänen** puh. 09 310 38820 / 040 623 8230 sanna.myohanen@edu.hel.fi
- Opinto-ohjaaja **Patricia Cederlöf** puh. 09 310 22018 / 040 775 3816 patricia.cederlof@edu.hel.fi

Maksuttomuus

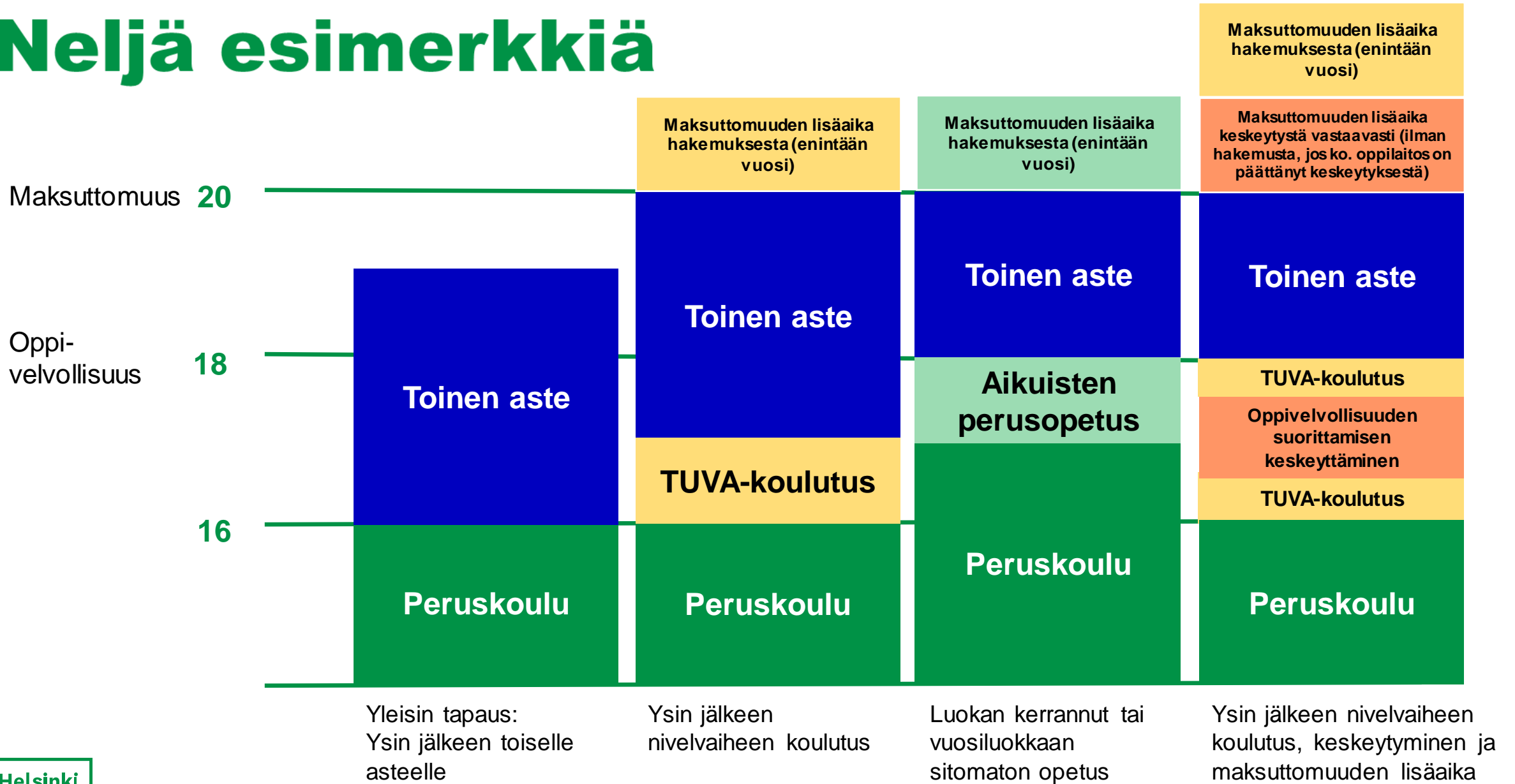
Maksuttomuus – mitä tarkoittaa?

Maksuttomuus on laajempi kuin oppivelvollisuus. Maksuttomuus jatkuu sen kalenterivuoden loppuun, kun nuori täyttää 20 vuotta.

- Maksuton koulutus päättyy, kun oppivelvollinen on suorittanut toisen asteen koulutuksen tai viimeistään sen kalenterivuoden lopussa, jona nuori täyttää 20 vuotta. Mutta, jos nuori suorittaa kaksoistutkintoa, oikeus maksuttomaan koulutukseen päättyy, kun nuori on suorittanut ammatillisen tutkinnon ja ylioppilastutkinnon, kuitenkin viimeistään sen kalenterivuoden lopussa, jolloin nuori täyttää 20 vuotta.
- Maksuttoman koulutuksen eri vaihtoehdot on avattu seuraavassa diassa.

Neljä esimerkkiä

Maksuttomuus – mitä tarkoittaa?

Opiskelijalle maksuttomia ovat:

- opetus
- päivittäinen ruokailu
- osaamisen hankkimiseksi tarvittavat oppilaitoksen osoittamat oppikirjat ja muut materiaalit
- osaamisen hankkimiseksi tarvittavat oppilaitoksen osoittamat työvälineet, -asut ja -aineet
- tietokone
- lukion oppimäärän päätteeksi suoritettavan ylioppilastutkinnon suorittamiseksi edellytettävät 5 koetta sekä niiden osalta hylättyjen kokeiden uusiminen
- ammatillisessa koulutuksessa tutkinnon suorittamiseksi välttämättömät alakohtaiset pätevyudet ja työelämän lupakortit
- vähintään 7 kilometrin pituiset koulumatkat (Kelan koulumatkatukijärjestelmän kautta)
- joissakin erityistapauksissa myös majoitus- ja matkakustannukset.

Mitä maksuttomuus ei kata?

- Maksuttomuuden piiriin eivät kuulu erityistä harrastuneisuutta painottavissa koulutuksissa tarvittavat henkilökohtaiset välineet, kuten soittimet ja urheiluvälineet, joita opiskelija käyttää myös muutoin kuin opetuksen yhteydessä.
- Opintoja täydentävistä vapaaehtoisista opintoretkistä, vierailuista, tapahtumista ja muista vastaavista toiminnoista voidaan periä kohtuullisia maksuja. Koulutuksen järjestäjä voi myös tarjota esimerkiksi soveltavia erikoiskursseja- tai opintojaksoja, joihin sisältyvistä muista kuin opetukseen liittyvistä kustannuksista voidaan periä maksuja.

Yhteishaku ja Helsingin kaupungin vaihtoehdot

Yhteishaku

Hakuaika 22.2.–22.3.2022

Lisätietoa yhteishausta:
nuorten.helsinki.fi/opiskelu-ja-tyo/

tai

<https://nextlevel.hel.fi/>

Helsinki

Helsingin kaupunki tarjoaa monipuolisia mahdollisuuksia peruskoulun jälkeen

Stadin AO

Suomen **suurin ammatillinen oppilaitos**, jossa voi opiskella lähes 30 eri tutkintoon ja hankkia osaamista yli 50 ammattiin.

- 14 toimipaikkaa eri puolilla Helsingiä
- Mahdollisuus opiskella lukio-opintoja ammatillisten opintojen rinnalla (ammattilukio)
- Urheilu-uran voi yhdistää opiskeluun (urheilijan ammattiopinnot)
- Tarjonnassa muun muassa kansainvälisyyspolku, yrittäjyysopintoja sekä kilpailutoimintaa
- [Stadin AO](#)

Helsingin kaupungin lukiot

- 14 lukiota ja yksi aikuislukio, kolme lukioista on ruotsinkielistä
- Suomenkieliset lukiot muodostavat kolme kampusta
- Kaikilla lukioilla on joko **erityinen koulutustehtävä** tai **lukiokohtainen painotus**
- Opiskelijalla on mahdollisuus valita kursseja omasta lukiostaan, lukiokampuksen eri lukioista ja kaikista kaupungin lukioista
- **Lisäksi** Helsingissä toimii useita **yksityisiä tai säätiön ylläpitämiä ammatillisia oppilaitoksia** ja lukioita sekä valtion ja erikoiskoulujen lukioita. Lisätietoja toisen asteen tarjonnasta löytyy netistä:
- [Lukiot Helsingissä](#)

Kiitos!

Kysy lisää oman koulun opinto-ohjaajalta!